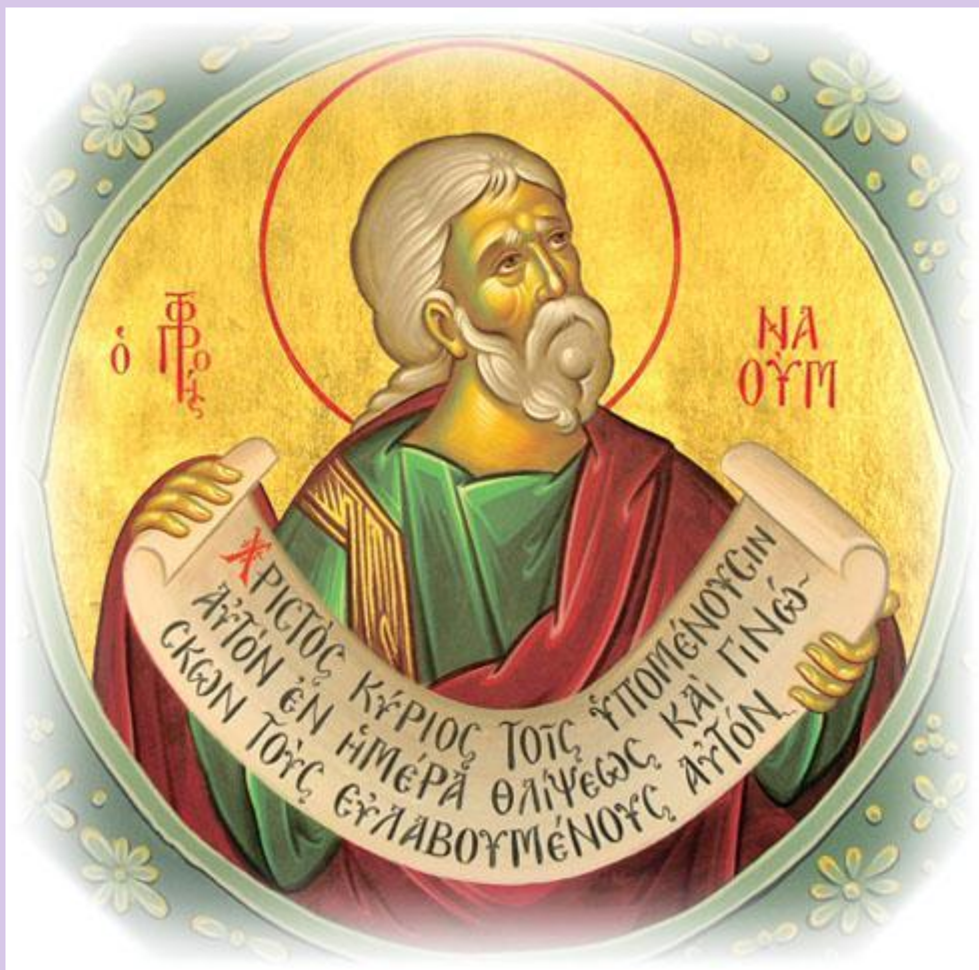
Cartea Sfântului Profet Naum [Ναούμ]

Traducere și note de
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

Teologie pentru azi
București
2015

Am făcut traducerea după *Septuaginta* [LXX], ed. Alfred Rahlfs, inclusă în *Bible Works 9*.

Iar Sfânta Frescă de pe coperta primă am preluat-o de pe platforma *Doxologia*[1].

[1] De aici: http://www.doxologia.ro/sites/default/files/styles/media-articol/public/imagine/2012/11/prof-naoum-ist2010.jpg?itok=shvT8NWw.

Capitolul 1

1. Luarea Ninevieі [Νινευη]. Cartea vedeniei lui Naum Elcheseul [Ναουμ τοῦ Ελκεσαίου].

2. Domnul [este] Dumnezeu râvnitor [ζηλωτὴς] și răzbunător [ἐκδικῶν], Domnul răzbunând cu mânie pe împotrivitorii Lui și El îndepărtând pe vrăjmașii Lui.

3. Domnul [este] îndelung-răbdător [μακρόθυμος] și mare [este] tăria Lui și pe cel nevinovat Domnul nu îl face nevinovat [ἀθῳῶν οὐκ ἀθῳώσει Κύριος]. În desăvârșire [συντελείᾳ][2] și în cutremur [este] calea Lui și norii [sunt] praful picioarelor Lui [νεφέλαι κονιορτὸς ποδῶν Αὐτοῦ].

4. Amenințând marea și uscând-o pe ea și pustiind toate râurile[3]. Împuținatu-s-au Vasanitisul și Carmilosul [ἡ Βασανῖτις καὶ ὁ Κάρμηλος] și cele înflorite ale Libanosului s-au sfârșit.

---

[2] În *Biblia de la 1688*, συντελεία a fost tradus, în mod constant, prin *concenire*, adică *nimicire*. În neogreacă, συντέλεια înseamnă *prăpăd*, *dezastru*, *cf.* Lambros Peținis, *Dicționar grec-român*, Ed. Vox, București, 1995, p. 384. Însă în greaca veche, συντελεία are drept corelative în engleză pe *completion*, *close*, *end* în *Gingrich Greek Lexicon*.

La Mt. 28, 20, am tradus τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος prin „desăvârșirea/ împlinirea/ sfârșitul veacului”, *cf. Evanghelia după Matei*, traducere și note de Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș, Teologie pentru azi, București, 2011, p. 108. De aceea am rămas și aici la sensul de *desăvârșire*. Căci calea Lui e *pozitivă* și nu *distructivă*. Lucru pe care îl voi face și la Naum 1, 8 și 1, 9.

În *Biblia de la Blaj*, din 1795, s-a folosit cuvântul *sfârșit*. La fel e și în ed. BOR 1914.

[3] Cu adresă la Dumnezeu. Dumnezeu e Cel care face aceste lucruri.

5. Cutremuratu-s-au munții de [către] El și clătinatu-s-au dealurile și ridicatu-s-a pământul de la fața Lui, împreună și toți cei care locuiesc în el.

6. Cine va îndura de la fața urgiei Lui [ἀπὸ προσώπου ὀργῆς Αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται]? Și cine se va împotrivi în urgie mâniei Lui [καὶ τίς ἀντιστήσεται ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ]? Mânia Lui topește stăpânirile și de la El spartu-s-au pietrele.

7. Bun [este] Domnul celor care Îl îndură pe El în ziua necazului [χρηστὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν Αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως] și cunoscând pe cei evlavioși Lui [καὶ γινώσκων τοὺς εὐλαβουμένους Αὐτόν].

8. Și în potopul căii desăvârșire va face [καὶ ἐν κατακλυσμῷ πορείας συντέλειαν ποιήσεται], [și] pe cei ce se scoală [împotrivă] și pe cei vrăjmași Lui îi va urmări întunericul [τοὺς ἐπεγειρομένους καὶ τοὺς ἐχθροὺς Αὐτοῦ διώξεται σκότος].

9. Ce socotiți împotriva Domnului? El va face desăvârșire [și] nu Se va răzbuna de două ori pe același [om] în necaz [συντέλειαν αὐτὸς ποιήσεται οὐκ ἐκδικήσει δὶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν θλίψει][4].

10. Căci până la temelia lor se va usca și ca fasolea[5] înfășurată se va mistui și ca miriștea plină de uscăciune.

---

[4] Modul în care Dumnezeu se raportează la păcat a devenit *un principiu canonic*. Pe care Sfântul Vasile cel Mare, în *canonul 32*, îl formulează astfel: „nu vei pedepsi de două ori pentru același păcat”, *cf.* Arhidiacon Prof. Dr. Ioan N. Floca, *Canoanele Bisericii Ortodoxe. Note și comentarii*, [fără editură], [fără oraș], 1992, p. 367.

[5] Substantivul σμῖλαξ este corelativul lui *taxus* din latină (a se vedea: https://en.wikipedia.org/wiki/Taxus), dar și al lui *Phaseolus vulgaris* (a se vedea:

https://en.wikipedia.org/wiki/Phaseolus_vulgaris), cât și *a volburei* sau *a rochiței rândunicii*, potrivit *Greek-English Lexicon*, ediția lui Henry George Liddell și Robert Scott,

11. Din tine va ieși gând împotriva Domnului, rele socotind împotrivă.

12. Acestea zice Domnul: „Cel ce stăpânește apele cele multe și astfel va fi deosebit [καὶ οὕτως διασταλήσονται] și auzul tău încă nu va mai fi auzit.

13. Și acum voi zdrobi toiagul lui de la tine și voi rupe legăturile tale”.

14. Și Domnul va porunci pentru tine: „Nu se va mai semăna încă din numele tău. Din casa dumnezeului tău voi pierde *cioplirile* [τὰ γλυπτὰ][6] și *turnările* [χωνευτά][7]. [Și] voi pune îngroparea ta, căci [sunteți] grăbiți”.

---

editată la New York, în 1883, p. 1407-1408. *Taxus* înseamnă *arbore de tisa*, pe când *Phaseolus vulgaris* e *fasolea*.

Biblia de la 1688 a folosit al doilea corelativ al lui σμῖλαξ, adică *fasolea*. De aceea am optat și eu pentru aceeași formă de traducere.

[6] Chipurile cioplite, statuile idolilor.

[7] Se referă la același lucru: la idolii făcuți prin *turnare de metal*.

Capitolul 2

1. Iată, pe munți [sunt] picioarele celui ce binevestește și ale celui care vestește pacea [ἰδοὺ ἐπὶ τὰ ὄρη οἱ πόδες εὐαγγελιζομένου καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνην]! Prăznuiește, Iuda, praznicele tale! Răsplătește rugăciunile tale! Căci nu au încă să adauge a trece prin tine pentru ca să se lupte. [Căci] a fost terminat, a fost îndepărtat.

2. A suit suflând întru fața ta [ἀνέβη ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου], scoțând din necaz [ἐξαιρούμενος ἐκ θλίψεως]. Privește calea [σκόπευσον ὁδόν]! Cuprindeți mijlocul [κράτησον ὀσφύος]! Îmbărbătează-te foarte [cu] tăria[8] [ἄνδρισαι τῇ ἰσχύι σφόδρα]!

3. Căci a întors Domnul *ocara* lui Iacov [διότι ἀπέστρεψεν Κύριος *τὴν ὕβριν* Ιακωβ] ca ocară a lui Israil [καθὼς ὕβριν τοῦ Ισραηλ]. Căci scuturându-i i-a scuturat pe ei și joardele lor le-au stricat.

4. Armele puterii lor dintre oameni, bărbați puternici, batjocorind în foc frâiele carelor lor de război în ziua *pregătirii* Lui [ἐν ἡμέρᾳ *ἑτοιμασίας* Αὐτοῦ] și călăreții se vor tulbura

5. în căile [lor]. Și carele de război se vor amesteca și se vor încurca în străzi. Vederea lor [va fi] ca *făcliile focului* și ca *fulgerele care aleargă* [ἡ ὅρασις αὐτῶν ὡς *λαμπάδες πυρὸς* καὶ ὡς *ἀστραπαὶ διατρέχουσαι*].

6. Și își vor aduce aminte marii-oameni ai lor [καὶ μνησθήσονται οἱ μεγιστᾶνες αὐτῶν] și vor fugi [în] zile [καὶ φεύξονται ἡμέρας] [la rând] și vor slăbi în călătoria lor [καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῶν] și

---

[8] Cu slava lui Dumnezeu. Căci slava Lui e cea care *ne face tari* în luptele cu demonii.

se vor grăbi peste ziduri [καὶ σπεύσουσιν ἐπὶ τὰ τείχη] și vor pregăti străjile dinaintea lor [καὶ ἑτοιμάσουσιν τὰς προφυλακὰς αὐτῶν].

7. Deschisu-s-au porțile râurilor și palatele au căzut [πύλαι τῶν ποταμῶν διηνοίχθησαν καὶ τὰ βασίλεια διέπεσεν].

8. Și s-a descoperit ipostasul/ realitatea [καὶ ἡ ὑπόστασις[9] ἀπεκαλύφθη]. Și ea se suia [καὶ αὕτη ἀνέβαινεν] și roabele ei se aduceau ca porumbițele grăind în inimile lor [καὶ αἱ δοῦλαι αὐτῆς ἤγοντο καθὼς περιστεραὶ φθεγγόμεναι ἐν καρδίαις αὐτῶν][10].

9. Și Ninevi, ca o scăldătoare de apă, [așa sunt] apele ei [καὶ Νινευη ὡς κολυμβήθρα ὕδατος τὰ ὕδατα αὐτῆς]. Și ei, fugind, nu au stat și nu era cel care să privească [καὶ αὐτοὶ φεύγοντες οὐκ ἔστησαν καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιβλέπων].

10. Jefuiau argintul, jefuiau aurul și nu era sfârșitul podoabei ei [διήρπαζον τὸ ἀργύριον διήρπαζον τὸ χρυσίον καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσμου αὐτῆς]. S-a îngreuiat mai presus de toate vasele cele dorite ale ei.

11. Scuturare și smucitură și aruncare și frângerea inimii [ἐκτιναγμὸς καὶ ἀνατιναγμὸς καὶ ἐκβρασμὸς καὶ καρδίας θραυσμὸς] și slăbirea genunchilor și dureri ale nașterii peste tot mijlocul [καὶ ὑπόλυσις γονάτων καὶ ὠδῖνες ἐπὶ πᾶσαν ὀσφύν] și fața tuturor ca arsura oalei [καὶ τὸ πρόσωπον πάντων ὡς πρόσκαυμα χύτρας].

---

[9] În *Biblia de la 1688*, ἡ ὑπόστασις a fost tradus prin *statul*, cu sensul de *statura* omului, *înfățișarea* lui. Pe lângă termenul teologic de *ipostas*, ἡ ὑπόστασις poate fi tradus prin *esență*, *ființă*, *realitate*, *întreprindere*, *proiect*.

[10] O imagine isihastă copleșitoare. Pentru că nevoitorii ortodocși, care se roagă neîncetat, vorbesc în inimile lor cu Dumnezeu. Și ei sunt ca niște *porumbițe* frumoase și curate pentru că sunt plini de curăție dumnezeiască.

12. Unde este sălașul leilor și pășunea [care] este a puilor leilor [ποῦ ἐστιν τὸ κατοικητήριον τῶν λεόντων καὶ ἡ νομὴ ἡ οὖσα τοῖς σκύμνοις]? Care leu a mers [ca] să intre acolo puiul leului [οὗ ἐπορεύθη λέων τοῦ εἰσελθεῖν ἐκεῖ σκύμνος λέοντος]? Și nu era cel care înspăimântă [καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν].

13. Leul a răpit cele de ajuns puilor lui [λέων ἥρπασεν τὰ ἱκανὰ τοῖς σκύμνοις αὐτοῦ] și a sugrumat leilor lui[11] [καὶ ἀπέπνιξεν τοῖς λέουσιν αὐτοῦ] și a umplut de vânat cuibul lui [καὶ ἔπλησεν θήρας νοσσιὰν αὐτοῦ] și sălașul lui de jaf [καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἁρπαγῆς].

14. „Iată, Eu [sunt] deasupra ta [ἰδοὺ Ἐγὼ ἐπὶ σε]", zice Domnul Atotțiitorul [λέγει Κύριος Παντοκράτωρ], „și voi aprinde în fum mulțimea ta [καὶ ἐκκαύσω ἐν καπνῷ πλῆθός σου] și pe leii tăi îi va mânca sabia [καὶ τοὺς λέοντάς σου καταφάγεται ῥομφαία] și voi nimici de pe pământ vânatul tău și nu se vor mai auzi niciodată faptele tale".

[11] Le-a adus mâncare proaspăt prinsă, sugrumată.

Capitolul 3

1. O, cetatea sângiurilor [ὦ πόλις αἱμάτων], [care este] toată mincinoasă, plină de nedreptate, nu va pipăi vânatul [ὅλη ψευδὴς ἀδικίας πλήρης οὐ ψηλαφηθήσεται θήρα]!

2. Glasul bicelor și glasul cutremurului roților [φωνὴ μαστίγων καὶ φωνὴ σεισμοῦ τροχῶν] și al calului urmărind și al carului de război zguduind [καὶ ἵππου διώκοντος καὶ ἅρματος ἀναβράσσοντος],

3. și al călărețului urcând [în șaua calului] și al sabiei lucind și al armelor care fulgeră [καὶ ἱππέως ἀναβαίνοντος καὶ στιλβούσης ῥομφαίας καὶ ἐξαστραπτόντων ὅπλων] și al mulțimii de răniți și al grelei căderi [καὶ πλήθους τραυματιῶν καὶ βαρείας πτώσεως]. Și nu era sfârșit neamurilor ei [καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς] și vor slăbi în trupurile lor [καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν]

4. de mulțimea desfrânării [ἀπὸ πλήθους πορνείας]. Desfrânată frumoasă și îmbucurătoare [πόρνη καλὴ καὶ ἐπιχαρὴς], povățuitoarea farmecelor [ἡγουμένη φαρμάκων], vânzând neamuri în desfrânarea ei și seminții în farmecele ei [ἡ πωλοῦσα ἔθνη ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς καὶ φυλὰς ἐν τοῖς φαρμάκοις αὐτῆς].

5. „Iată, Eu [sunt] deasupra ta”, zice Domnul Dumnezeu Atotțiitorul [λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ], „și voi descoperi cele dinapoia ta pe fața ta [καὶ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου][12] și voi arăta neamurilor rușinea ta și

---

[12] Voi descoperi *cele ascunse* ale tale și *te voi face de rușine*. Căci *rușinea feței* exprimă *adâncul păcatelor* noastre ascunse.

împărățiilor necinstea ta [καὶ δείξω ἔθνεσιν τὴν αἰσχύνην σου καὶ βασιλείαις τὴν ἀτιμίαν σου].

6. Și voi arunca peste tine urâciune [βδελυγμὸν], după necurățiile tale[13], și te voi pune pe tine întru pildă [παράδειγμα][14].

7. Și va fi tot cel care te va vedea pe tine, [că] va pleca de la tine și va zice: «Nenorocita Ninevi, cine va suspina [pentru ea] [Δειλαία Νινευη τίς στενάξει αὐτήν]? De unde voi cere *mângâierea* ei [πόθεν ζητήσω *παράκλησιν* αὐτῇ]?».

8. Pregătește partea [ἑτοίμασαι μερίδα]! Unește coarda [ἅρμοσαι χορδήν]! Pregătește partea lui Amon [ἑτοίμασαι μερίδα Αμων]! Cea care locuiește în râuri, apă [are] împrejurul ei [ἡ κατοικοῦσα ἐν ποταμοῖς ὕδωρ κύκλῳ αὐτῆς]. [Ea este cea] care [are] început marea și apa [formează] zidurile ei [ἧς ἡ ἀρχὴ θάλασσα καὶ ὕδωρ τὰ τείχη αὐτῆς].

9. Și Etiopia [este] tăria ei, [cât] și Egiptul [καὶ Αἰθιοπία ἡ ἰσχὺς αὐτῆς καὶ Αἴγυπτος]. Și nu există sfârșit al fugii [καὶ οὐκ ἔστιν πέρας τῆς φυγῆς]. Și libienii s-au făcut ajutorul ei [καὶ Λίβυες ἐγένοντο βοηθοὶ αὐτῆς].

10. Și ea întru robie va merge robită și pe pruncii ei îi vor lovi de pământ, din începutul tuturor căilor ei [καὶ αὐτὴ εἰς μετοικεσίαν πορεύσεται αἰχμάλωτος καὶ τὰ νήπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσιν ἐπ᾽ ἀρχὰς πασῶν τῶν ὁδῶν αὐτῆς]. Și peste toate slăvitele ei vor arunca sorți și toți marii-oameni ai ei vor fi legați [cu] cătușe [καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς βαλοῦσιν κλήρους καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς δεθήσονται χειροπέδαις].

11. Și tu te vei îmbăta și vei fi trecută cu vederea. Și tu îți vei căuta ție ceartă de la vrăjmași.

---

[13] Pe măsura relelor, a păcatelor pe care le-ai făcut.

[14] Te voi face să fii *un exemplu negativ* pentru toți.

12. Toate fortărețele tale [sunt] smochini având roade [σκοποὺς][15]. Și dacă au să se clatine, [ele] vor cădea întru gura celui care mănâncă.

13. Iată, poporul tău [este] ca femeile în tine! Vrăjmașii tăi deschizând vor deschide porțile pământului tău [πύλαι τῆς γῆς σου] și focul va mânca zăvoarele tale [καὶ καταφάγεται πῦρ τοὺς μοχλούς σου].

14. Trageți ție *apă de îngrădire* [*ὕδωρ περιοχῆς* ἐπίσπασαι σεαυτῇ]! Și biruiește fortărețele tale! Intră întru tină și te calcă împreună în pleavă [ἔμβηθι εἰς πηλὸν καὶ συμπατήθητι ἐν ἀχύροις]! Biruiește mai mult [decât] cărămida [κατακράτησον ὑπὲρ πλίνθον]!

15. Acolo te va mânca pe tine focul, te va nimici pe tine sabia, te va mânca pe tine ca lăcusta și te vei îngreuna ca gândacul [βροῦχος][16].

16. Ai înmulțit negustoriile tale mai mult [decât] stelele cerului [ἐπλήθυνας τὰς ἐμπορίας σου ὑπὲρ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ]. Gândacul s-a grăbit și s-a răspândit [βροῦχος ὥρμησεν καὶ ἐξεπετάσθη].

17. A sărit ca greierele [ἀττέλεβος][17]. Amestecul tău [este] ca lăcusta [ὁ σύμμικτός σου ὡς ἀκρὶς]. Suită

---

[15] Pe substantivul σκοπός trebuia să îl traduc prin *scop, țintă, marcă, semn*. Însă rezulta o exprimare abstractă. *Biblia de la 1688* a folosit substantivul *roade* și mi s-a părut cel mai potrivit pentru a exprima *finalitatea* smochinilor.

[16] Din *Greek-English Lexicon*, citat anterior, din p. 295, aflăm că βροῦκος sau βροῦχος înseamnă „o lăcustă fără aripi”. Dar și ἀττέλαβος, *cf.* Idem, p. 246, înseamnă același lucru.

Cf. Holladay Hebrew Lexicon, יֶלֶק înseamnă „o târâtoare sau lăcusta în etapa ei larvară, când nu are aripi”. De aceea *Biblia de la 1688* a tradus pe βροῦχος prin *gândac*. Corelativul latin folosit de VUL este *bruchus*.

[17] *Biblia de la 1688* îl traduce pe ἀττέλεβος prin *greier*. VUL folosește de două ori cuvântul *lucustae* și o dată cuvântul *lucustarum* în Naum 3, 17. În WTT, אַרְבֶּה este lăcusta larvară, fără aripi, *cf. Holladay Hebrew Lexicon*.

pe gard în zilele înghețului [ἐπιβεβηκυῖα ἐπὶ φραγμὸν ἐν ἡμέραις πάγους]. Soarele a răsărit și a strălucit și nu a cunoscut locul ei. Vai lor!

18. Adormit-au păstorii tăi [ἐνύσταξαν οἱ ποιμένες σου]. Împăratul assirienilor a pus somn conducătorilor tăi [βασιλεὺς ᾿Ασσύριος ἐκοίμισεν τοὺς δυνάστας σου]. S-a îndepărtat poporul tău peste munți și nu era cel care să-l aștepte [ἀπῆρεν ὁ λαός σου ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος].

19. Nu este vindecare zdrobirii tale [οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ συντριβῇ σου]. S-a umflat rana ta [ἐφλέγμανεν ἡ πληγή σου]. Toți cei care au auzit vestea ta vor bate [din] palme în tine [πάντες οἱ ἀκούοντες τὴν ἀγγελίαν σου κροτήσουσιν χεῖρας ἐπὶ σέ]. Căci peste cine nu a venit răutatea ta de tot [διότι ἐπὶ τίνα οὐκ ἐπῆλθεν ἡ κακία σου διὰ παντός]?”.

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș